

Hälsning

FRÅN FÖRSAMLINGSFAKULTETEN • 2/2026

Bibelfest!

Bibelsyn, bibelbruk, bibelglädje, bibelfest

Ledare av Jakob Appell, redaktör

Glädjen kommer inte av sig självt, men bibelbruk är den direkta förutsättningen för detta Andens verk.

Fyra ord kan sägas "omgärda" Församlingsfakulteten när vi ser tillbaka på vårterminen och blickar fram emot sommaren och höstterminen, vilket vi gör i detta nummer av *Hälsning*.

Bibelsyn. Det hör till FFG:s adelsmärke att arbeta med bibelsynsfrågor och att vi i verksamheten fördjupar oss i, implementerar och förmedlar den bibelsyn som står angiven i vår portalparagraf och som uttrycker Bibelns egen syn på sig själv – som exempelvis att Bibeln är Guds ord, inspirerad av den Helige Ande, och sann i allt den uttalar sig om. Vidare att det är *Bibelns* Kristus som Kyrkan tror på och tillber, han som är Skriftens centrum, och att Bibelns ord är Ande och liv, mäktigt att skapa, stärka och bevara tron på Kristus. Bibeln är likaledes ensam regel och norm för kyrkans lära (som dock inte utesluter traditionens betydelse) och ställer fram allt vi behöver veta för vår frälsning på ett klart och tillräckligt sätt.

Bibelbruk. Just på grund av denna bibelsyn behöver Skriften användas, brukas på ett sådant sätt att den enskilde och kyrkan kommer in i och förblir i Ordets *kraftfält*, till skydd också för vantroktningar och missbruk. Kvällsbibelskolan i höst är ett av redskapen vi vill förmedla för ett fruktbart bibelbruk – till att läsa, studera, observera, tolka, tillämpa, förmedla, bedja Guds ord o.s.v. I mötet med studenter blir vi också ofta påmind om vår portalparagrafs ord om att "främja rekrytering och utbildning av Guds ords förkunnare". Några ska rustas för det bibelbruk som heter att förkunna Guds ord till andra.

Bibelglädje. Man kan vara glad för mycket, men den glädje som är *Andens* frukt kommer av Ordets bruk, av att evangelium blir förkunnat. Skriften har inspirerats av Gud för att vara "nyttig till undervisning, tillrättavising, upprättelse och fostran i rättfärdighet" (2 Tim 3:16) och när Bibeln används för just det syftet i den enskildes och kyrkans bibelbruk följer bibelglädje. När Skriften som ett nådemedel används i just "frälsningsavsikt", som man ofta sa förr i tiden, då kan också "morgonstjärnan gå upp i våra hjärtan" likt "ett ljus som lyser på en mörk plats" (2 Petr 1:19).

Bibelfest. Glädjen kommer inte av sig självt, men bibelbruk är den direkta förutsättningen för detta Andens verk. Nu kan bibelordet på många olika sätt kringskäras och hållas tillbaka av inflytelserika krafter i samfund och samhälle. Då är det vårt stora privilegium på "den fria fakulteten" att "Guds ord inte bär bojor" (2 Tim. 2:9) och att vi fritt kan ösa ur "källan" på källans egna premisser. Det är vad man kan kalla *bibelfest*, något som vi på Församlingsfakulteten också vill dela med andra (delad glädje dubbel glädje) – som vid bibelfesten i november. Då uppmärksammar vi med en avgiftsfri konferens att det bland annat är 500 år sedan Nya testamentet första gången översattes till svenska och att Sverige välsignats med en rad redskap för Guds ords förmedling idag. Välkommen på bibelfest!

Var med och stöd Församlingsfakultetens arbete med (biblisk) bibelsyn, bibelbruk, bibelglädje, och bibelfest.

V | D
—+—
M | A

Hälsning ges ut av

Församlingsfakulteten
Ekmansgatan 3
411 32 Göteborg

Tel: 031-778 35 40

E-post: info@ffg.se

Hemsida: www.ffg.se

Ansvarig utgivare:

Torbjörn Johansson

Redaktion:

Jakob Appell (redaktör)

Marie Persson (red.sekr.)

Följ oss på sociala medier:

Den felaktiga sträckningen och den riktiga

Av Jonatan Ådahl, lektor i Gamla testamentet och hebreiska

Människan har sedan syndafallet en förvirrad benägenhet att sträcka sig efter fel saker för fel syften. Vi ger saker, status och makt en oriktig laddning och vill använda oss av dem av tvivelaktiga skäl. *Dödsriket och avgrunden blir aldrig mätta, inte heller människans ögon* (Ords 27:20). När vi drivs av oss själva och vårt begär att bara lyda vår egen vilja då blir det lätt och ofta fel. Försöker vi gå i egen kraft för att uppfylla bara våra egna begär då kommer vi till korta.

Annat blir det när Guds vilja får råda och styra vår längtan och våra planer. Abram fick en kallelse att lämna det kända för något som ännu låg framför honom. *Gå ut från ditt land och din släkt och din fars hus och bege dig till det land som jag ska visa dig* (1 Mos 12:1). Abram fick gå i tro och förtrösta och lita på Guds ord och löften. *Där ska jag göra dig till ett stort folk. Jag ska välsigna dig och göra ditt namn stort, och du ska bli en välsignelse. Jag ska välsigna dem som välsignar dig och förbanna den som förbannar dig. I dig ska jordens alla släkter bli välsignade* (1 Mos 12:2–3). Abram utmanades att lämna allt, sin hemmiljö, sin släkt, sin familj (fars hus) och bege sig dit Gud ville ha honom. Tron på Gud och hans löften fick i stället vara tryggheten och den fasta punkten i tillvaron.

Hans kallelse var på många sätt unik i Guds frälsningsplan. Principen är dock giltig att Gud vill att vi förtröstar endast på honom och inte på andra saker i livet som kan ge trygghet och säkerhet såsom land, släkt eller status. Ibland låter Herren oss bli berövade sådant som vi sträckt oss efter och satt vår trygghet i. Då får vi släppa taget och i stället klamra oss fast vid Jesus. När vi griper om Guds löften kan vi med fasta och djärva steg vandra framåt, även mot det som är okänt och nytt för oss. Detta gäller särskilt arbetet för Guds rike. Vi går ledda av Guds löften och med hoppet om det eviga livet.

Många gånger är det kanske så att man upplever att man saknar konkret ledning för det nya som man står inför och man önskar att man hade ett

tydligt löfte att gå och stödja sig på. I det som inte är emot Guds bud och inom ramen för ens kallelse kan man ändå frimodigt gå fram och tjäna i glädje efter bästa förmåga, driven av kärleken till Gud och till sin nästa.

När Israel befann sig i den babyloniska fångenskapen tröstade Herren dem genom profeten Jeremia med orden: *Och sök den stads bästa dit jag har fört er i fångenskap och be för den till HERREN. När det går väl för den, går det också väl för er* (Jer 29:7).

Inom ramen för Guds ord och den egna kallelsen får vi söka ”stadens bästa” och ”be för den”. I det jordiska får vi göra det bästa av vår tillvaro för vår nästa och för oss själva, och även använda det i tjänsten för Guds rike där vi frimodigt får *arbeta med fruktan och bävan på er frälsning, för det är Gud som verkar i er, både vilja och gärning, för att hans goda vilja ska ske* (Fil 2:12–13). Vi vandrar mot det hopp som består ...

När vi griper om Guds löften kan vi med fasta och djärva steg vandra framåt.

Jordnära teologi (en recension)

Nyligen utgav Pro Veritate en bok skriven av Robert Kolb i serien *Texter & studier*, i översättning av Kristoffer Helle. Boken har titeln *Ingen kyrka utan teologi, ingen teologi utan kyrka* och recenseras här av biskop emeritus Roland Gustafsson utifrån ett tidigare blogginlägg (www.elfh.se). Ett längre avsnitt ur boken, "Att bygga broar", återgavs i Hälsning nr 1/2024 och finns tillgängligt på FFG:s hemsida: www.ffg.se/resurssida

Boken finns att köpa på FFG, antingen på plats eller genom en beställning på hemsidan (fraktkostnad tillkommer), och kostar 129 kr.

Med tacksamhet och förundran har jag läst en bok (drygt 80 sidor). Robert Kolb, professor emeritus i systematisk teologi vid Concordia Seminary i St. Louis, USA – under många år en regelbunden gästföreläsare på FFG – har levererat en *liten guldgruva*. Boken har sin upprinnelse i en gästföreläsning i slutet av 2018, som resulterat i *Ingen kyrka utan teologi, ingen teologi utan kyrka* (Pro Veritate, nr 2 i FFG:s serie *Texter & studier*). Den övergripande frågan är hur den kristna tron kan traderas och förmedlas vidare till nya tider och nya miljöer. Samtidigt bearbetas frågeställningen om samspelet mellan *kyrka* och *akademi*. Kolb adresserar det som är FFG:s förhoppning som institution – som förordet anger: "en konfessionell och kyrklig utgångspunkt med missionell och kyrkobyggande målsättning" (s. 5).

I avsnittet *Teologi i kyrkan och i teologernas krets* betonas: "... behöver kyrkan och kyrkans folk som institution två saker från teologer. För det första behöver de minnet som den formella teologiska verksamheten ger genom sin blick tillbaka på Guds ord i Skriften tillsammans med kyrkans tradition. För det andra behöver kyrkan förnyelse, och den uppdatering av uttrycket för Guds ord som teologer formulerar när de lyssnar på världen omkring dem. ... När teologer utför sitt uppdrag på rätt sätt hjälper de kyrkan att förbli trogen Herrens ord, och de stöder kyrkans uppgift att bära ut Kristi befriande evangelium till världen" (s. 17–18).

I avsnittet *Luthers lära om kyrkan* hänvisas till avhandlingen *Om koncilierna och kyrkan från 1539* – om *Kyrkans sju kännetecken*. Dessutom lyfts en skrift från 1541: *Wider Hans Worst*, där den sanna och falska kyrkans kännetecken beskrivs. Här talas det om ett åttonde kännetecken: den kristna kärlekens yttringar i olika samhällsskikt – bejakande av gudfruktighet i samhällsliv och familjeliv, liksom avvisande av våld i evangeliets namn (s. 28).

Avsnittet *Fyra typer av lutherska kyrkor* är, trots sin korthet, upplysande. Under fem århundraden har, i förlängningen av reformationen, olika typer av kyrkor utvecklats: 1) Nations- och folkkyrkor, 2) Förföljda kyrkor i Östeuropa, 3) Immigrantkyrkor, och 4) Missionskyrkor.

Kolb träffar rätt angående den fjärde kategorin, missionskyrkorna, något jag själv erfarit med tanke på drygt 45 års kontakter med lutherska kyrkor i Östafrika: "Nu har de börjat bearbeta arvet från de kyrkor som sände dem missionärer på sina egna kulturella villkor. Också i detta skede av den lutherska teologins utveckling är det viktigt att dialogen mellan de av missionen grundade kyrkorna och nutida representanter för deras teologiska fäder förs med ömsesidig respekt. ... de kommer att visa oss västerlänningar nya sätt att föra den eskatologiska striden mot lögn och otro" (s. 32).

Kolb talar om att lutheraner för krig som "gerillasoldater" och avrundar: "Denna situation kräver ett ständigt omprövande av hur kyrkans uppdrag bäst

kan utföras – ett ständigt omformulerat tänkande om hur det oföränderliga budskapet om Kristi gåva av ny identitet som Guds barn bäst kan gestaltas i det ständigt föränderliga samhället runt kyrkan” (s. 33).

Det är berikande att läsa Kolb. I avsnittet ”Teologins plats i kyrkans liv” redogörs för ett antal kategorier med avseende på religionerna: 1) Doktrin, 2) Narrativ, 3) Ritual, 4) Etik och 5) Gemenskap. Dessutom finns ett sjätte element, som binder samman de fem övriga ... ”det mänskliga sättet att ansluta sig till religionen: tro för kristna, underkastelse för muslimer, sökandet efter Nirvana för buddhister” (s. 48). Vidare lyfts hur viktig förkunnelse och undervisning är, enligt Luther: ”Den högsta dyrkan av Gud äger rum i förkunnelsen av Ordet, eftersom Gud dyrkas när evangeliet förkunnas, tacksägelse ges och alla offer och tillbedjan i Gamla testamentet uppfylls. I denna form av tillbedjan tjänas nästan och Guds bild formas i människor, så att de dör och blir levande för att de ska kunna anta gudfruktiga egenskaper” (s. 52).

I avsnittet *Teologer skilda från kyrkan?* framhålls utifrån Luther fem faktorer, som vi bör vara uppmärksamma på: 1) vår egen personlighet, 2) lyhörddhet för filosofiska värderingar i samtiden, 3) arbete med Skriften i ljuset av den omgivande kulturen, 4) använda de bästa verktygen som den intellektuella världen tillhandahåller, och 5) fördjupning i Ordet, samtida kultur och språkbehärskning.

Dr Kolb – en briljant teolog/författare! I avsnittet *Att bygga broar* sätter han på pränt sådant som jag som missionär jobbat med hela mitt liv: att förmedla det av Gud givna budskapet till människor i en specifik kultur. Det är utomordentligt upptriskande att få ta del av fler infallsvinklar och ny retorik. Några exempel: ”Ett latinskt ord för präst, ’pontifex’, är konstruerat av orden för ’bro’ och ’byggare’. Teologer reparerar ständigt den bro som möjliggör samtalet mellan kultur och kyrka, en bro som gör att kyrkans vittnesbörd kan höras och förstås av dem som har liten, ingen eller felaktig uppfattning om vad kyrkans budskap är” (s. 61). ”Kyrkan som helhet fungerar också som denna brobyggare och förkunnar Guds ord till dem som de troende tillbringar sina dagar med. Denna uppgift att överbygga klyftan mellan profeternas och apostlarnas värld och nutiden beskrivs av ordet ’översättning’, bokstavligen ... att bära något över en avgrund” (s. 64–65). ”Profeten Jeremias råd till sina landsmän i exil i Babylon

Dr Robert Kolb

återspeglar hans plan för sin kyrka i varje kultur: ’Bygg hus och bo i dem. Plantera trädgårdar och ät vad de ger. ... Sök den stads välfärd dit jag har sänt er i exil och be till Herren för dess räkning, för när det går väl för den går det väl också för er’ (29:5–7). ... Att reparera och renovera broar är ett farligt arbete, men Gud kallar oss att ständigt engagera oss i denna uppgift” (s. 70).

Jag njuter av läsningen – denna lilla bok! Avsnittet *Att söka stadens välfärd* innehåller tänkvärda aspekter. Hur manövrerar en sund kristen sin väg i en komplicerad värld, med diken åt olika håll? Kolb påstår: ”Där kristna inte lyckas höja en kritisk röst, måste de fråga sig själva om de har anpassat sitt tänkande till värderingar som bryter mot någon del av Guds vilja för hans mänskliga varelser” (s. 71). Avsnittet är synnerligen läsvärt!

I det sista avsnittet, med rubriken *Kyrkans och teologernas liv i omvändelse* summerar författaren sitt budskap på följande sätt: ”Kyrkan lever aldrig utan teologi, och teologin måste studera världen runt omkring kyrkan, men den måste också hitta sitt hem i kyrkan, mitt i Guds familj. Gud som handlar genom sitt ord, har skapat både kyrkan och teologin, och han har skapat dem till att arbeta i harmoni för att föra budskapet om syndernas förlåtelse, liv och frälsning i och genom Jesu Kristi död och uppståndelse till dem inom vårt räckhåll, ja till världens nationer” (s. 80).

En akademisk bok – med ett tänkvärt, stimulerande och uppbyggligt budskap!

Bibelkonferens om biblisk arkeologi och bibelöversättning

Vårens bibelkonferens hade två teman, biblisk arkeologi och bibelöversättning. Olof Brandt från *Svenska bibelsällskapet* presenterade nya bibelöversättningen NT26 och FFG:s tidigare student, Daniel Brandt, gav respons med en teologisk analys. Christian Canu Højgaard från *Dansk Bibel-Institut* bidrog med några glimtar från det senaste inom bibelarkeologin. Ett roligt inslag på konferensen var *Engströms bokbinderi*, där Vidar Engström och Laura Frank erbjöd konferensdeltagarna att få sina biblar ombundna på nytt och förgylla med ingraveringar.

Bibelkurs om Moseböckerna med Paul Raabe

Paul Raabe, från *Concordia Seminary* i S:t Louis, var 11–13 mars tillbaka som gästföreläsare på FFG, denna gång med en intensivkurs om hur Gud uppenbarar sig i Pentateuken. Under tre dagar vandrade Raabe igenom Genesis, Exodus, Leviticus och Numeri för att se hur Gud gör sig alltmera känd i Skriften. En kursdeltagare sammanfattade: "Bibelglädje. Att hela Bibeln vittnar om Jesus. Tar gärna chansen när det bjuds undervisning om GT."

Bibelhelg om Jakobsbrevet

Jakob Appell och Niklas Antonsson ledde studier över Jakobs brev under vårens bibelhelg 17–18 april. Ett tjugotal deltagare följde undervisningen. Det är Församlingsfakultetens vision att genom regelbundna bibelhelger förklara och tillämpa Guds ord utifrån olika bibelböcker. I höst blir det bibelfördjupning varje måndagskväll (även digitalt) och bibelfest i november, den traditionella bibelhelgen är tillbaka våren 2027 – "om Herren vill och vi får leva" som just Jakobs brev uttrycker det (4:15).

Jakob Appell försvarade sin doktorsavhandling

Jakob Appell, lärare i praktisk och pastoral teologi på Församlingsfakulteten, har lagt fram och försvarat sin doktorsavhandling för PhD-graden vid Concordia Theological Seminary i Fort Wayne, IN, USA. Avhandlingen har titeln *Theocentric Anthroposensitivity: Bishop Bo Giertz's Homiletical Program* och handleddes av läraren i homiletik vid seminariet i Fort Wayne, Dr. Carl C. Fickenscher II. Disputationen leddes av direktorn för doktorsprogrammet, Dr. Naomichi Masaki, och ägde rum online torsdagen den 26 mars 2026, med två granskare (så kallade "readers") från seminariet i USA och med en extern granskare från Sverige, nämligen Anders Jarlert, som är professor emeritus i kyrkohistoria vid Lunds universitet. Formellt överlämnas doktorsgraden den 17 maj på den årliga examenshögtiden vid seminariet i Fort Wayne. Glimtar från examensceremonin, liksom från avhandlingen och disputationen, kommer i nästa nummer av *Hälsning*.

Extern undervisning på bibelskola

I Församlingsfakultetens vision att vara "församlingarnas fakultet" medverkar fakultetens lärare ofta i arrangemang utanför husets väggar. På bilden syns Daniel Johansson undervisa på Strandhems bibel- och lärjungaskola.

I sommar medverkar FFG-lärare på en rad närliggande arrangemang, bl.a. undervisar Daniel Johansson på Lärjungagårdens sommarmöte 6–9 juli, Jakob Appell på For Oss-konferensen i Oslo 12–13 juni och på Selahretreat i Stockholm 7–10 juli, Niklas Antonson på Corpus Christi i Åbo 20–24 juli, samt Torbjörn Johansson på Bibeldagar i Siljansnäs 7–9 september.

Stöd gärna FFG genom annonsering.

Examenshögtid på STM-programmet

Söndagen den 8 mars var det examenshögtid i STM-programmet, denna gång för Eyob Dinku Tadesse som skrev sin STM-thesis med titeln: *Liturgical Worship in the Ethiopian Evangelical Lutheran Church (EELC) during and after the era of Church Government with the Swedish Lutheran Mission (SLM)*. Eyob är pastor i Ethiopian Evangelical Lutheran Church och president för prästseminariet i Asella. Eyob berättar om sin tjänst i Etiopien och vad studierna på FFG betytt för honom, och vad de kan betyda för andra:

Från varje kurs i STM-programmet har jag fått oerhörda kunskaper och insikter, till fördjupad förståelse för Guds ord. Eftersom kurserna formats utifrån den lutherska bekännelsens grund har jag fått möjlighet att studera den lutherska kyrkans lära, liksom flera framstående lutherska teologer som Martin Luther, Martin Chemnitz och Herman Sasse, vilket i hög grad gagnat min tjänst som pastor och lärare.

Under studietiden fick jag en kallelse från min kyrka till att bli präst, och sedermera att vara rektor för vårt teologiska seminarium i Asella. Med mina två nya kallelser har jag ett uppdrag och ett mål: att undervisa i Guds ord på rätt sätt – det lutherska sättet – så att min kyrka får utrustade tjänare i ämbetet. Samtidigt fortsätter jag att tjäna i min kyrka som pastor genom predikan, undervisning och genom att förvalta sakramenten på rätt sätt. Men som ordspråket säger, *Qui docet, discit* (den som undervisar, lär sig), och jag är övertygad om att jag kommer att lära mig mer medan jag undervisar.

I början av mina STM-studier tyckte jag att det var ganska utmanande. Som en som aldrig hade upplevt livet utanför mitt hemland var det en kamp att anpassa sig till den akademiska och sociala miljön. Dessutom var utbildningssystemet och praxisen mycket anorlunda än vad jag var van vid. Jag fick arbeta hårt för att hantera dessa utmaningar. Men med tiden, och med stöd från mina professorer och medstudenter, har jag gjort betydande

framsteg. Jag är tacksam till dem alla! Särskilt tacksam är jag till Daniel Johansson. Även om resan inte var lätt, har den varit ett genuint vackert äventyr.

Utifrån min kyrkas perspektiv, en kyrka som växer med nya pastorer som går ut i tjänst trots politiska, sociala och ekonomiska utmaningar, så behövs mycket av den teologiska utbildning som FFG och STM-programmet ger. I vår kyrkas samtliga åtta synoder pågår många missionsarbeten, men dessa arbeten kräver mycket stöd för att lyckas. Mot de rådande pentekostala/karismatiska influenserna behövs motståndskraft för att värna både läran och kyrkans liturgiska liv. Kyrkans ledare uppmärksammar dock denna utveckling och försöker adressera den på rätt sätt. Med denna situation i åtanke är bidraget från FFG och STM-programmet livsviktigt. Betydelsen kan ses i termer av att ge möjligheter till teologiska studier för våra pastorer och lärare, och av att FFG och Asella-seminariet kunde stärka sin relation genom undervisning, träning, workshops och andra former av samarbeten.

Nu när jag tagit examen från FFG kan jag se att vissa ungdomar i min kyrka uppmuntras till att studera teologi. Kanske kommer de själva att vara STM-studenter en dag i framtiden. Må Gud hjälpa dem alla! Soli Deo Gloria!

INTERVJUAD AV JAKOB APPELL

Examenshögtid

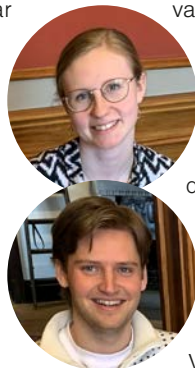
Fredagen den 29 maj kl. 13.30

Av de studenter som (förmodligen) får ut sin examen från Fjellhaug i Oslo under våren är det Emma Olsson (Teologiskt basår) och Jeremia Magnusson (Bachelor i teologi & mission) som i denna intervju av Jakob Appell ger några glimtar av FFG-studiet.

Jeremias kommentar är att han "gillat nästan allt", men det märks att han särskilt värderat bibelförankringen på FFG och inställningen att låta Guds ords eget ärende komma fram i olika kurser och undervisningsformer. Jeremia har sin bakgrund i Svenska Alliansmissionen och har särskilt uppskattat bibelkurserna – t.ex. nytestamentlig grekiska, Markusevangeliet, Johannesevangeliet – men också dogmatikkurser som Kristologi & frälsningslära. Han menar att sådan utbildning skulle vara nyttigt för gemene lekman i församlingarna för att göra tron ordentligt grundad i Ordet – och här påpekar han att den akademiska inriktningen på FFG är till hjälp för att sovra mellan bra och mindre bra förhållningssätt till Ordet och tron i olika kristna sammanhang. Vid sidan av teologistudierna har Jeremia haft ett stort församlingsengagemang och sett nyttan och tillämpligheten av teologistudierna på flera olika sätt.

Emma valde det ettåriga programmet på FFG för att få ett

års fördjupning – lite som ett bibelskoleår fast med högskolepoäng. En större bibelskola hade kanske gett större socialt utbyte, men Emma uttrycker att hon blivit positivt överraskad av vad mötet och samtalet med studenter och andra i huset gett, alla med olika bakgrund och inriktningar. Miljön har också varit till hjälp när självstudierna ibland blivit motiga. Emma hade först sina dubier, att nivån skulle vara för hög och att den akademiska teologin kunde kännas "skrämmande", men ångrar inte att hon började utan uppmuntrar andra att "testa på" en teologisk utbildning som tar Guds ord på allvar och ger vägledning bland de många perspektiv som kan möta i kyrkan och i livet som kristen.

Välkommen till examenshögtid!

Vid examenshögtiden på FFG fredagen den 29 maj uppmärksammas de studenter som tar examen (vid Fjellhaug) och avslutar sina studier på FFG. Högtiden börjar kl. 13.30 i kapellet med Guds ord, bön och lovsång till Gud för hans välsignelse och ledning under det gångna läsåret, inklusive examensceremonin, och fortsätter med festligt fika "en trappa upp" (eller utomhus vid lägligt väder). Alla är varmt välkomna att vara med. Anmälan till expeditionen senast 26 maj.

Själv intresserad av de teologiska programmen?

När antagningsbesked ges 20 juli för våra teologiska program öppnas det upp för lediga platser. Under några veckor i slutet av sommaren är det möjligt att ansöka till följande program på Fjellhaug, med Församlingsfakulteten som studiemiljö:

TEOLOGISKT BASÅR: 1 år – med möjlighet att läsa på halvfart och distans. För dig som är intresserad av ett års fördjupning och upptäcktsfärd i den kristna tron. Totalt 60 studiepoäng (stp) som fördelas över följande kurser: • Introduktion till Bibeln 10 stp • Introduktion till praktisk teologi och missionsvetenskap 10 stp • Kyrkohistoria & konfessionskunskap 10 stp • Kristen tro, etik & livsåskådning 10 stp • Världsreligionerna 10 stp • Bibelämne 10 stp.

BACHELOR I TEOLOGI OCH MISSION: 3 år. För dig som söker teologisk högskoleexamen som kan användas för vidare (master-)studier i Sverige eller som grund för präst- eller pastorsutbildning med krav på minst 180 stp i teologi.

Därutöver erbjuds teologisk utbildning på högre nivå i samarbete med *Concordia Theological Seminary* (CTS) i Fort Wayne, USA:

MASTER OF SACRED THEOLOGY: Programmet är specialdesignat för präster/pastorer och teologer i tjänst så att det ska vara möjligt att bedriva STM-studier vid sidan av ordinarie arbete. Studier syftar till att ge kvalificerad (präst-) fortbildning primärt i systematisk-teologiska ämnen samt förbereda för högre akademiska studier. Flera som fullgjort STM-programmet har också gått vidare med PhD-studier. Standardupplägget är tre intensivkurser per år (totalt 9 kurser), vilket motsvarar 1/3 av heltid, samt ett par ämnesexaminationer och en kvalificerad uppsats, en "thesis". Under kommande läsåret ges följande kurser (det är möjligt att anmäla sig till enstaka kurser eller hela programmet):

- *Theological Anthropology* 14–18 september, Timo Laato, FFG
- *The Formula of Concord* 23–27 november i Wittenberg, T. Johansson och D. Johansson, FFG
- *Office of the Holy Ministry* mars 2027, Naomichi Masaki, CTS

För information och ansökan till samtliga program, se www.ffg.se/utbildningar

Läsårsupptakt med introduktionsföreläsning

Tisdagen den 18 augusti kl. 16.00

"Låt mig börja med dig, o min Frälsare kär, varje år som du giver mig än." Nyårspsalms bön (Sv. ps. 196) lämpar sig väl även för Församlingsfakultetens läsårsupptakt. Eftersom allting "helgas genom Guds ord och bön" (1 Tim. 4:5) inbjuds Församlingsfakultetens vänner, understödjare, och studenter (både gamla och nya), ja, alla andra intresserade, till att vara med på högtidlig inledningsgudstjänst tisdagen den 18 augusti kl. 16.00. Efter gudstjänsten blir det festligt fika en "trappa upp" och en introduktionsföreläsning av Jakob Appell, ett föredrag som både blir ett ord inför läsåret på FFG och ett uppmärksammande av det faktum att Jakob, som nybliven doktor i teologi (PhD), installeras som lektor i praktisk och systematisk teologi på FFG.

- 16.00** Gudstjänst med anledning av läsårets början
Kaffeservering
- 17.15** Introduktionsföreläsning av nye lektorn på FFG, Jakob Appell
- 18.00** Slut

Välkomna!

Bibelbruk & bibelglädje

Höstens kvällsbibelskola på FFG

Höstens tema för kvällsbibelskolan knyter an till det faktum att det är något av ett bibelår 2026. Flera nya bibelöversättningar uppmärksammar att det i år är 500 år sedan den första översättningen av Nya testamentet kom på svenska och på bokmässan (där också *Pro Veritate* finns representerad; se nedan) är Bibeln ett av flera teman. Utöver kvällsbibelskolans "bibelbruk & bibelglädje" blir det "bibelfest" i dagarna två på Församlingsfakulteten i anslutning till Fakultetens dag i november (se nedan). Välkommen att vara med – till fördjupat bibelbruk och fördjupad bibelglädje!

Följ kvällsbibelskolan digitalt?

Församlingsfakulteten fortsätter att erbjuda möjligheten att ansluta till kvällsbibelskolan via Zoom – vilket visat sig vara ganska populärt! Anmäl dig till kvällsbibelskolan och be om den länk som används för att följa digitalt.

Tid: måndagar kl. 18:00–20:00

Kostnad: i anmälningsavgiften 300 kr ingår kaffe/smörgås. Frivillig avgift för dem som följer digitalt (Swish: 123 100 84 57, ange "kvällsbibelskola").

Anmälan: senast 1 september (info@ffg.se, 031-778 35 40) eller vid första kurs-tillfället.

Information: www.ffg.se/kvallsbibelskola

- 7/9** *Bibelbruk & bibelglädje*, Torbjörn Johansson
- 14/9** *Bibeln: läsa – studera – observera*, Daniel Johansson
- 21/9** *Olika sätt att läsa Bibeln och några praktiska råd*, Jonatan Ådahl
- 28/9** *Vad är det som gäller i Mose lag?* Timo Laato
- 5/10** *Guds ofelbara ord – på vilket sätt?* Niklas Antonsson
- 12/10** *Guds ord som lag och evangelium*, Jakob Appell
- 19/10** *Mönster och sammanhang i Bibeln*, Torbjörn Johansson
- 26/10** *Biblisk historia, historicitet och frälsningshistoria?* Daniel Johansson
- 2/11** *Bibeln som bönbok*, Jonatan Ådahl
- 9/11** Se bibelfest 6–7/11
- 16/11** *Att läsa "med frälsningsavsikt"*, Timo Laato
- 23/11** *Att läsa in – eller läsa ut – Kristus i Gamla Testamentet?* Jakob Appell

Teologi och praktik i mötet med demonbesättelse

Temadag fredagen den 25 september

Det är Församlingsfakultetens vision att regelbundet inbjuda till praktiskt-pastoralt orienterade temadagar. Denna gång adresserar temadagen en problematik som tycks ha blivit allt mera vanlig i våra nordiska länder, kanske som ett uttryck för en lång tid av sekularisering, nämligen (kroppslig) demonbesättelse. Jesus kunde tala om faran som uppstår när en människa som blivit befriad från en ond ande blir som ett hus som står tomt – hon öppnar upp för "sju onda andar" som är värre än den ande som drevs ut (Luk 11:24–26). Församlingsfakulteten inbjuder till en temadag som handlar om demoner och deras verksamhet i en samtida kontext och om pastorala åtgärder mot demonisk verksamhet. Gästar oss gör teol. dr. Petri Hiltunen, präst i Evangelisk-lutherska Missionsstiftet i Finland, som varit med och tagit fram en handbok för stiftets präster att använda i mötet med demonbesättelse. I anmälningsavgiften 400 kr ingår kaffe/fika och anmälan görs på hemsidan (eller till expeditionen) senast 15 september: www.ffg.se/kalender/temadag

Program

- 9.30** Inledning med bibeltimme: *Jesus som "den starkare"*, Timo Laato
- 10.30** Fikapaus
- 11.00** *Demoner och deras verksamhet*, Petri Hiltunen
- 12.00** Middagsbön följt av lunch på stan
- 14.00** *Åtgärder mot demonbesättelse*, Petri Hiltunen
- 15.00** Paus
- 15.20** Fördjupande samtal och frågestund, Petri Hiltunen med FFG-lärare
- 16.00** Slut

Pro Veritate på bok- och biblioteksmässan

Besök monter för Församlingsfakultetens bokförlag 24–27 september

För andra gången finns FFG:s bokförlag *Pro Veritate* representerat på årets bok- och biblioteksmässa i Göteborg, i år i samma monter som *BV-Förlag*, *Carl Olof Roseniussällskapet* och *Kyrkliga Förbundets bokförlag*. Ett av flera teman på mässan är "Bibeln", bl.a. med anledning av att det är 500 år sedan den första översättningen av Nya testamentet på svenska gavs ut och att *Svenska bibelsällskapet* lanserar en ny översättning – NT26. Montern har många intressanta böcker till mycket förmånliga priser och i seminarieutbudet bidrar FFG med flera intressanta föredrag. Välkommen på ett besök!

Bibelfest!

Dubbeldagar 6–7 november

Församlingsfakulteten inbjuder till Fakultetens dag i utökad form – en bibelfest i dagarna två med anledning av bibelåret 2026. Det är 500 år sedan den första svenska översättningen av Nya testamentet gavs ut och flera nya bibelöversättningar ges ut under året. Under dagen kommer även den nya bokbutiken, belägen alldeles innanför huvudentrén, att officiellt invigas. Det blir bokrelease och fantastiska öppningserbudanden – flera böcker på ett direkt sätt relaterade till bibel och bibelöversättning. Bibelfesten bjuder också på en unik bibelutställning – biblar utgivna på svenska genom århundradena – som presenteras av Berthold Nilsson. Gästföreläsare som på ett förtjänstfullt sätt arbetar för "bibelbruk och bibelglädje" medverkar med föredrag, bl.a. Per Ewert, Jonas Dagson och Tony Larsdal. Här ett axplock ur programmet, som fortlöpande uppdateras på hemsidan (www.ffg.se/kalender/bibelfest):

- Invigning av nya bokbutiken med bokrelease och bokerbjudanden
- *Bibeln på svenska genom århundradena*. En utställning av och med Berthold Nilsson
- *Svenska Standardbibeln – ett svenskt fönster in i grundtexten*, Tony Larsdal
- *Vilken bibel ska man använda? En evaluering av bibelöversättningar*, Daniel Johansson
- *Bibeln – mästerverket*, Per Ewert
- *Guds ord bär inte bojor? Konventikelplakatet (300 år) i aktuell belysning*, Niklas Antonsson
- *Vad innebär Sola Scriptura? Hur ska man se på kyrkans tradition?* Torbjörn Johansson

Begränsad eftersändning

Vid definitiv eftersändning återsänds tidningen med uppgift om nya adressen

Ärkefienderna och Jesus triumf

Sommarbibelskola för unga vuxna 6–8 augusti

I klassisk kristen själavård har ”djävulen, världen och vårt eget kött” presenterats som de andliga fienderna som en kristen har att kämpa emot. Vilka är de? Vad gör de? Och framför allt: hur kan en kristen se på dem med en *segrares* blick – med *triumf* – när man kanske mest känner av frestelser och nederlag?

Församlingsfakulteten, tillsammans med *Kyrkliga förbundets unga* (KFU), inbjuder till sommarbibelskola för unga vuxna (16–30 år). På förmiddagarna blir det undervisning och på eftermiddagarna gemenskap med fritidsaktiviteter (frivilligt), i regi av KFU. FFG:s lärare Jakob Appell och Niklas Antonsson, tillsammans med KFU:s kaplan Henrik Andersson, står för undervisning och andakter. I anmälningsavgiften 300 kr ingår lunch och fika tre dagar samt en valbar bok från det bokbord som står framme på sommarbibelskolan. Anmälan sker senast 30 juni på hemsidan (begränsat antal platser):

www.ffg.se/kalender/sommarbibelskola

PROGRAM

Torsdag 6/8

- 9.00** Incheckning med drop-in-fika
- 9.30** Morgonbön och undervisning (del 1) med Niklas Antonsson (kyrkohistoria)
Världen – en kristens förhållningssätt till världen med exempel från kyrkohistorien
- 10.30** Fika
- 11.00** Undervisning, del 2
- 12.00** Middagsbön och gemensam lunch
- 13.15** Undervisning, del 3
- 14.00** Fritidsaktivitet

Fredag 7/8

- 9.30** Morgonbön och undervisning (del 1) med Henrik Andersson (dogmatik)
Köttet – arvsynden i läran och i livet
- 10.30** Fika
- 11.00** Undervisning, del 2
- 12.00** Middagsbön och gemensam lunch
- 13.15** Undervisning, del 3
- 14.00** Fritidsaktivitet

Lördag 8/8

- 9.30** Morgonbön och undervisning (del 1) med Jakob Appell (exegetik & praktisk teologi)
Djävulen – i Bibeln och i livet
- 10.30** Fika
- 11.00** Undervisning, del 2
- 12.00** Middagsbön och gemensam lunch
- 13.15** Undervisning, del 3
- 14.00** Fritidsaktivitet

Vill du vara med och stödja det mot unga vuxna riktade arbetet på FFG? Anmälningsavgiften för de unga är subventionerad, gåvor från understödjare mottages därför med tacksamhet!

123-100 84 57

Sommarbibelskola

